

'Het leren gaat hier sneller'

Wie: Carlijn Veldman (9) uit Wijchen

Waar: hoogbegaafdenklas Unit Wit, Het Talent

'Drie jaar geleden ben ik in deze klas gekomen. Daarvoor zat ik in een andere klas op deze school. Ik rijd op maandag en dinsdag samen met andere kinderen uit Wijchen naar deze

school. De andere dagen brengen mijn ouders me. Ik zit nu hier, omdat ik hoogbegaafd ben. Mijn broer en zus zijn ook hoogbegaafd, alleen zijn ze niet zo goed in talen, want ze hebben dyslexie. Het verschil met de vorige klas is dat het leren hier sneller gaat en dat kinderen goed samenwerken. We krijgen hier wiskunde en schaken. Ik vind schaken echt leuk."

'Veel kinderen zijn weer **blij** en slapen beter'

Bettine Winters

Lent

Op basisschool Het Talent in Lent krijgen 60 kinderen les in Unit Wit, zoals de drie klassen voor hoogbegaafden worden genoemd. De juf is meer bezig met uitleggen wáárom de leerlingen iets moeten leren dan wát ze moeten leren.

Neem het metrisch stelsel. In een gewone klas leren kinderen wat een centimeter, een meter en een kilometer is en daarna gaan ze ermee rekenen. Een hoogbegaafd kind kan daar niks mee. Het wil weten hoe het in andere landen zit, waarom het handig is dat iedereen hetzelfde meetstelsel gebruikt en wat de gevolgen daarvan zijn. „Ze willen het grote plaatje snappen en dat maakt de instructie lang”, zegt Moniek Minkhorst, mentor van de hoogbegaafdenklas. „Aan de andere kant heb ik daarna maar twee minuten nodig om te vertellen hoe wij het in Nederland doen, want dat zit er zo in.”

Aan de basisvakken rekenen en taal besteedt ze maar 30 procent van de schooltijd. De rest van de uren krijgen de leerlingen les van vakdocenten in bijvoorbeeld wiskunde, Engels en schaken. „Als ze merken dat een leerkracht het niet meer kan uitleggen, haken deze kinderen af.”

Ook is Minkhorst veel bezig met de kinderen leren leren. „Deze kinderen zijn het gewend om alles te weten. Als iets niet in één keer lukt, raken ze

Deze kinderen zijn het gewend om alles te weten

— Moniek Minkhorst

onzeker of gefrustreerd. Of ze geven op.” Een werkstuk maken, is bijvoorbeeld iets wat de kinderen niet van zelf kunnen. Ze moeten leren welke informatie in het werkstuk moet staan. „We leggen hun uit wat we van ze verwachten en hoe ze daar stap voor stap komen. Dat stap-voor-stapwerken past eigenlijk niet zo bij ze, omdat ze denken in gehelen.”

De kinderen zijn opgedeeld in klassen van grofweg 4 tot 8 en 8 tot 12 jaar en binnen de klassen is er een verdeling op niveau per vak. Een slimme rekenaar van 4 jaar kan aan dezelfde taken werken als leerlingen van 8. De klassen zijn een zegen voor hoogbegaafde kinderen, zegt schooldirecteur Carla van den Bosch. „Het eerste dat ik vaak van ouders hoor is: „Ik heb mijn kind weer terug.” Veel kinderen zijn weer blij, ontspannen en slapen beter. Hoogbegaafde kinderen gaan vaak pas laat slapen. Ze zijn niet echt moe. Hun hersenen hebben niet hoeven werken.”

De kinderen zelf vertellen dat ze meer zichzelf kunnen zijn, meer vrienden hebben en het onderwijs leuker vinden, weet Minkhorst. Als ze willen, kunnen Van den Bosch en Minkhorst probleemloos nog één of twee klassen beginnen. De wachtlijst is lang genoeg. „Maar ja, wie betaalt het?”, zegt Van den Bosch. Vanuit de overheid is de financiering voor dit type onderwijs te weinig, waardoor ouders een bijdrage van 1,45 euro per jaar moeten betalen. Het schoolbestuur legt al extra geld neer voor Unit Wit en daar zit een grens aan. Die is op dit moment met drie klassen bereikt.

HOOGBEGAAFDHEID

Wachtlijst voor voltijds onderwijs

Hoogbegaafdheid wordt in de eerste plaats afgemeten aan iemands IQ. Wie hoger dan 130 scoort, geldt als hoogbegaafd. Deskundigen zeggen dat 2 tot 3 procent van de kinderen hoogbegaafd is. Dat betekent niet dat elk van die kinderen onderwijs in een aparte klas nodig heeft of krijgt. Sommige kinderen hebben genoeg aan de plusklassen die veel scholen hebben. Deze leerlingen komen een keer of vaker per week bijeen en worden extra uitgedaagd. Ze leren bijvoorbeeld een vreemde taal als Spaans.

In deze regio bieden tien basisscholen voltijds onderwijs voor hoogbegaafden aan. Er maken ruim 400 kinderen gebruik van. Het gaat om leerlingen die in een reguliere klas uitvallen, omdat ze zich vervelen. Soms ontstaat er zelfs probleemgedrag. De meeste scholen stellen als eisen om toegelaten te worden, dat de kinderen een IQ van meer dan 130 hebben, dat ze gemotiveerd zijn om te leren en dat hun ouders een ouderbijdrage betalen.

Het aantal groepen voor voltijds onderwijs aan hoogbegaafden stijgt gestaag in deze regio. Alleen al dit schooljaar zijn twee scholen ermee begonnen: de Marlijn in Oosterbeek en 't Speelkwartier in Veenedaal. Ook de scholen die al klassen hebben, zien de belangstelling groeien en er zijn wachtlijsten. In de regio Nijmegen alleen al wachten 30 tot 40 kinderen op een plekje.

▼ Basisschool Het Talent heeft drie klassen voor hoogbegaafde kinderen. FOTOS: RAPHAËL DRENT

'Ik ben niet slimmer, maar ik denk anders'

Wie: Julian Verhoeven (11) uit Lent

Waar: hoogbegaafdenklas Unit Wit, Het Talent

Toen ik nog in een andere klas op deze school zat, was ik snel gefrustreerd en bozig. Ik heb toen een IQ-test gedaan en zo kwamen we erachter dat ik hoogbegaafd ben. Ik

ben niet slimmer dan andere kinderen, maar ik denk anders en ik leer makkelijker. Mijn ouders hebben besloten dat ik naar Unit Wit zou gaan. Zelf had ik daar waarschijnlijk niet voor gekozen, omdat ik in een nieuwe klas andere vrienden moest maken. Toch is dit beter. Ik word niet meer zo snel boos en nu moet ik tijdens de les mijn best doen."

Column

ROB BERENDS

De koning

Overal waar hij gaat verschijnen, zie je het. Mensen krijgen vlekken in hun hals, ze lopen net iets te kortdaat, op elke vraag reageren ze kortaf. Uren voordat Willem-Alexander eigens aankomt, is iedereen al op van de zenuwen. Er mag niets misgaan!

In het vernieuwde Huis der Provincie in Arnhem zag je ze lopen, rode konen, snelle pas, gejaagde oogopslag. Alles was gecheckt en gedubbeld. De route van de koning door het gebouw was met een timer in de hand vele malen gelopen. Toen hij er dan was, bekende de presentator van dienst, Angélique Krüger, met trillende stem dat ze stiknervus was. De koning knikte; het was een bekend verschijnsel.

Mijn gedachten gingen terug naar het interview dat een collega en ik meer dan tien jaar geleden met Willem-Alexander voerden. Het was de tijd dat hij zich profileerde met watermanagement. *De Gelderlander*, de krant van de grote rivieren, was een prima platform, vonden zijn adviseurs.

In de trein giebelde we als schoolmeisjes. Veel te vroeg waren we in Den Haag aangekomen. We hadden de route naar de achtergang van het werkpalet aan het Noordeinde al verkend voordat we ons aan de poort meldden. Legitimatief! Oeps. Vergeten. Tussen mijn pasjes vond ik een AH Bonuskaart. Nee, niet goed genoeg. Een perskaart bracht uitkomst.

We werden naar een zijkamer gebracht die zichtbaar betere tijden had gekend. Het tapijt vertoonde slijtageplekken en een stoel in het vertrek kon ook

Dit had de prins zo niet gezegd, zelfs niet als hij het zo wel gezegd had

wel een opknabbeurt gebruiken. Na een kwartierje wachten werden we binnengeleid. Een lakel schonk koffie in porseleinen kopjes en serveerde een Scholierijte van Lu. Erg soepel wilde het gesprek niet verlopen. Veel herinner ik me er niet meer van, alleen nog dat de kroonprins erg begon was met sanitatie in ontwikkelingslanden.

De fotograaf verscheen. Hij had wit schuim in zijn mondhoeken, keek verwilderd en bekende dat de ze-nuwen hem te machtig waren. De prins lachte be-minnelijk en mompelde dat het veel voorkwam.

In de weken erna ging alles mis wat er mis kon gaan. Ons opnameapparaatje had niets van het gesprek opgenomen. De Rijksvoorlichtingsdienst, die een veto had bedongen, keurde elke weergave van het gesprek af. Dit had de prins zo niet gezegd, zelfs niet als hij het zo wel gezegd had. Uiteindelijk bereikten we overeenstemming over versie zes van het verhaal, waarna door een noodlottig misverstand versie vijf in de krant verscheen, die later op last van de Rijksvoorlichtingsdienst gerectificeerd werd.

Hij is eraan gewend, aan al dat gedoe en al die nervositeit telkens weer. Hij wordt er goed voor betaald. En toch heeft het iets treurigs.

